

MAJ	
16 P. Janes Nepomuk	17 T. Paik
18 S. Venancij	19 C. Peter Cel.
20 P. Bernavina	21 S. Feliks
22 N. E. po Velik. 3	23 P. Križ-Andrej B.
24 T. Križ-Domacian	25 S. Križ-Magd. Pac.
26 C. Vachod	27 P. Gregorj VII.
28 S. Viljem Alv.	29 N. E. po Velik. 4
30 P. Kiné, grobov	31 T. Angela Mer.

AMERIKANSKI SLOVENEK

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

STEV. (NO.) 100.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 21. MAJA — SATURDAY, MAY 21, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII.

Diktatorji grme proti Ameriki-Nikake sprave na Češkem

Mussolini in Hitler skrajno občutljiva, ako zaslišita kako kritiko iz demokratičnih držav. — Ameriška politika proti nasilju in za mir ne gre v njune račune in zato je ta dežela predmet njunih napadov.

Berlin, Nemčija. — Evropskima diktatorjema Hitlerju in Mussoliniju so pričele Zed. države iti na živce. Med tem, ko se jima zdaj klanja že večina Evrope in se vsakdo skrbi no pazi, da bi si ne nakopal njune jeze na glavo, se pa od tamkaj preko morja še vedno slišijo glasovi, ki se drznejšo bolj ali manj odkrito kritizirajo nasilno politiko teh dveh močnikov. To je za nju nekaj nezasištanega in neprebavljivega in ni čudno, ako zato ob vsaki možni priliki, bodisi osebno, bodisi potom svojega časopisja, izbruhne svoj srd proti Ameriki.

Tako si je zadnje nedeljo privoščil italijanski Mussolini Zed. države v svojem govoru v Genovi. A ne samo Zed. države, marveč vse ostale demokratične države so prišle na vrsto. Značilno je namreč pri teh diktatorjih, da si jemljejo za se vsjo pravico, udrihati po demokracijah, skrajno občutljiva pa sta, ako se iz demokratičnih držav čuje le besedica, ki njima ni naklonjena. In tako besedico si je drznil izreči pred dvema tednoma ameriški vojni tajnik Woodring, ko je dejal, da utegnejo izzivanja diktatorskih držav kdaj prisiliti demokratične države k vojni. In par dni pozneje je državni tajnik Hull pripomnil, da bodo Zed. države nadaljevale s svojo politiko napram nasilstvu in ne bodo priznale nobeni državi pravice do ozemlja, ki si ga je prisvojila z orožjem.

To je bilo Mussoliniju dovolj in srdlito je v nedeljo zakričal proti demokracijam, naj se ne drznejšo kritizirajo totalitarnih držav, češ, da se bodo te takoj strnile v en blok in korakale skupno.

Mussoliniju je na ta njegov izbruh stopilo na stran ta četrtek nazijsko časopisje, v prvi vrsti hamburški Fremdenblatt, ki se smatra kot nekako glasilno nazijskega zunanega ministrstva. Nazijem se nerazumljivo zdi, kako more v Ameriki kdo svobodno govoriti, ne da bi mu smela vlada zamašiti usta, in kako morejo torej razni govorniki kritizirati nazije, in omenjeni list pravi, da tak demokratični sistem, ki kaj takega dovoljuje, je napačen sistem. Se vse hušje pa je, ako izrečejo kritiko uradne osebe, kakor sta Woodring in Hull.

Pa še druge točke so, ki jih naziji ne morejo Ameriki odpustiti. Tako jim je skrajno neprijetno, da je Amerika odobrila milijardo dolarjev za svoje oboževanje. "Kaj je treba Ameriki orožja, saj ni od nikoder ogrožena," pravijo in dostavljajo, da s tem kaže Amerika, da se namerava vmešavati v evropsko politiko. Brez dvoma se boje, da jim utegne kdaj ta dežela stopiti na prste, ako jih bodo preveč iztezali po tujih ozemljih. In dalje se je Amerika drznila protestirati proti nedavni nazijski odredbi, s katero se namerava zapleniti Judom pre-

KONTROLA ZA AVIJATIKO

Vlada bo smela nadzirati avijatske družbe.

Washington, D. C. — Poslanska zbornica je v sredo sprejela zakonski predlog, ki ga je senat že prej odobril, s katerim se postavlja vladna kontrola nad civilno avijativo v Zed. državah. Za ta zakon se je predsednik Roosevelt boril že dolgo časa, toda zdaj mu demokratična večina ni nasprotovala. Borili pa so se proti predlogu republikanci, in sicer predvsem zato, ker daje predsedniku pravico, da imenuje člane v odbor, ki bo vodil kontrolo nad letalskimi družbami; vendar pa mora biti imenovanje potrjeno od senata.

HORNER DAJE NASVETE CHICAGI

Chicago, Ill. — Namesto gotovine, ki jo pričakuje to mesto od države Illinois, da bo njegova religiozna administracija zopet mogla poslovati, je prejel Chicago od gubernerja Hornerja zadnje sredo dober nasvet, namreč, naj si sama preskrbi denar v to svrhu. Sel je celo tako daleč, da je povedal način, kako Chicago to lahko stori: Lahko si ali izposodi denar iz svojih posebnih skladov, ali pa naloži nove davke. Mestno vodstvo pa je na ta blagohotni nasvet takoj odgovorilo, da je Chicago nič manj kakor upravičena, da dobi od države potreben denar, ker ji v to svrhu že dovolj velik davek plačuje. Tako so omenili, da je od 74 milijonov, kar se je nakolektalo v celi državi na prodajnem davku v letu 1937, prispevalo mesto Chicago samo nič manj kakor 44 milijonov. od tega pa ni prejel od države nazaj v obliki relifa niti 24 milijonov. Imeti bi moralo torej dovolj kredita pri državi, da bi ta skrbela za mestni relifni problem.

NIČ VEČ "KÜSS DIE HAND" V AVSTRIJI

Dunaj, Avstrija. — Tudi naziji včasih kako pametno potuhajo, za kar se jim mora dati priznanje. Tako so zadnje sredo izdali odredbo, da šolski otroci ne smejo več pozdravljati svojih učiteljev s frazarskim pozdravom, ki izvira iz starih plemenitaških časov, "Küss die Hand" — poljubljam roko. Pravijo, da je poniževalen in neprimeren, k čemur jim bo gotovo ves pаметen svet pritrtil.

moženje, pri čemer bi bilo prizadetih več ameriških državljanov. In omenjeni list pravi končno, da je Amerika popolnoma pod vplivom vzhodnoevropskih Judov in da torej ni kaj drugega pričakovati od nje.

JAPONSKA ZMAGA

Japonci dosegli cilj svoje ofenzive, mesto Sučov.

Tokio, Japonska. — Japonsko vojaško poveljstvo je v četrtek objavilo, da se je njega armadi posrečilo zavzeti kitajsko mesto Sučov, izvzemši njega južnega dela. Mogočne japonske ofenzive, ki so bile podvzete zadnje čase, so imele v prvi vrsti za cilj to mesto, ker je važno železniško križišče in ima strateško lego. Med tem, ko se tukaj pripravljajo na proslavo nad zavzetjem tega mesta, se pa čujejo, da pošiljajo Kitajci nove rezerve na bojišče in da torej še ni sigurno, ako bodo mogli Japonci mesto obdržati.

ZDAJ BO PA REŠENA ČAST

Pariz, Francija. — Od dveh mož, kakor sta H. Bernstein in E. Bourdet, bi se pričakovalo, da bosta s svojim obnašanjem in svojim razumom dajala vzgled ostalemu svetu. Oba sta namreč sloveča francoska pisatelja in številna njih dramska dela so se že predstavljala na najboljših odrih. Pokazala pa sta podobno malenkostno naravo kakor navadni barbarski pretepač. Imela sta med seboj že dalje čase neki spor in zadeva je prišla do viška, ko sta pred par dnevi obšipavala drug drugega z "lažnikom" in podobnimi priimki. Njuna namišljena čast je bila s tem seveda žaljena in tako sta si napovedala dvoboj, da čast ne bo tepela.

SLOVENEK NE BO DEPORTIRAN

Chicago, Ill. — 61 letni Vincenc Zupančič iz Oglesby, Ill., ki je leta 1931 odsedel enajstletno ječo vsled umora nad svojo ženo, je bil na tem, da bo deportiran v Jugoslavijo pod obdobjem "moralne uzmanosti." Tukajšnje federalno sodišče pa ga je zadnje sredo oprosilo in bo smel ostati v Ameriki. Sodnik se je pri tem oziral na to, ker se je Zupančič vedno samega sebe pre-

PREDSEDNIK OBIŠČE JUŽNO AMERIKO

Washington, D. C. — Kakor se je objavilo v sredo iz Bele hiše, nametava predsednik Roosevelt to leto zopet obiskati Južno Ameriko, kakor jo je v letu 1936. Toda, dočim je tedaj potoval ob vzhodnem obrežju, bo zdaj obiskal države ob zapadnem obrežju, kakor Peru in Čile. Potovanje namerava izvršiti meseca julija.

KRIŽEM SVETA

München, Nemčija. — V neki tukajšnji bolnici je zadnje sredo preminul mož, ki je trikrat igral vlogo Kristusa v slavni pasijonskih igrah v Oberammergau. Ta mož je Anton Lang, ki je dosegel starost 63 let. Eden njegovih sinov je profesor v Washingtonu, D. C.

Ankara, Turčija. — Min. predsednik Bayar je v sredo objavil, da bo Anglija nakazala Turčiji kredita v znesku okrog 80 milijonov dolarjev, kar se bo uporabilo za razvoj turške industrije in za nakup vojaških potrebščin.

Pariz, Francija. — Tukajšnja vlada je v sredo izdala odredbo, s katero omejuje uvoz trakov in njih delov iz inozemstva in določa posebno kvoto za ta uvoz. Večino trakov uvaža Francija iz Zed. držav.

IMEL IZREDNO SREČO

Chicago, Ill. — 42 letni Paul Von Barga je pri svojem delu na stehi Orrington hotela v Evanstonu spodrsnil in padel devet nadstropij globoko. Sreča je bila pri tem, da je priletel na gosto grmičevje, ki je omililo udarec. Je sicer znatno poškodovan, vendar upajo, da bo okreval.

Katoliški Slovenci, v vaše hiše spada edino le katoliško časopisje!

živiljal in ni bil nikdar na relifu, dočim bi ga utegnila deportacija spraviti na pot potepništva.

NAPET POLOŽAJ

Med češko vlado in nemško manjšino ne bo razgovorov. — Spopadi med volilno kampanjo.

Praga, Čehoslovaška. — Da bi moglo med čehoslovaško vlado in nemško manjšino priti do kake mirne in zadovoljive sprave, je kaj malo verjetno. Dočim se je napovedovalo, da se bo v kratkem vršil sestanek med min. predsednikom Hodžo in voditeljem Nemcev, Henleinom, se je pa v sredo objavilo, da se je ta sestanek odložil za nedoločen čas. Bržkone pa do njega sploh prišlo ne bo, ker se že v naprej ve, da ne bo prišel nikakih uspehov.

Napetost med Čehi in Nemci pa se je v četrtek še poostrišla, ko je prišlo v štirih mestih med njunimi pristaši do spopadov, ki so se izcimili kot posledica kampanje za volitve, ki se bodo vršile prihodnje nedelje za razne lokalne urade. Dan prej je neki nemški poslanec povedal Hodži, da namerava njegova stranka zavrniti vladni načrt za ureditev vprašanja narodnostnih manjšin, kateri ima biti v kratkem objavljen.

PREISKAVA O DIKTATURI V JERSEY CITY

Washington, D. C. — Končno se bo federalna vlada sava pričela zanimati za razmere, ki vladajo v mestu Jersey City, N. J. Kakor že poročano, je tamkajšnji župan Hague postavil samega sebe za nekakšnega diktatorskega reformatorja ter dejansko zatira vse, kar diši po radikalizmu. Tako je najprej zadržal kampanjo CIO organizacije za nove člane in nato je prepovedal nastop vsakega levičarskega govornika. Socijalističnega voditelja N. Thomasa je dal dvakrat izgnati iz mesta. Ne glede na to, kakšni motivi vidijo župana pri tem, gre vendar predaleč, ker krši ameriško ustavo, ki garantira svobodo govora, in tako je generalni pravnik Cummings dal zadevo preiskati.

Iz Jugoslavije

V Studencih pri Mariboru so prijeli vlomilsko družbo, ki je v mariborski okolici izvršila 24 vlomov in tatvin. — V Bosni so našli prvo nahajališče platinove rude v Evropi. — Smrtna kosa in drugo.

Razkritje, ki je pomirilo mnoge posestnike

Maribor, 29. aprila. — Te dni so varnostna oblastva prijela veččlansko tatvinsko družbo, ki je v zadnjem času izvršila v bližnji mariborski okolici 24 tatvin in vlomov. Najbolj so se udeleževali v Krčevini, Košakah in Rošpohu, v Studencih so pa imeli tajno shajališče. Izsleditev te petčlanske družbe je sledila neposredno po vladni, ki je bil izvršen v Osetovo gostilno na Griču, ob kateri priliki so drzni vlomilci in tatvini odnesli jestvin, pijače in raznih drugih predmetov v vrednosti okoli 2—3.000 din. Sedaj pa se je ugotovilo, da so odnesli iz Osetove kleti tudi sod vina v katerem je bilo okoli 60 litrov vina. Sod in vino so skrili v neko grmovje, kamor so hodili pit ukradeno vino. Oglasili so se tudi pri posestniku Avgustu Jerneju v Rošpohu, ki so mu odnesli krompirja, sadjeca, okoli 35 kg mesa in druge predmete. Očitno isti vlomilci so se vtihotapili tudi v klet posestnika Ivana Haja v Krčevini, ki so mu tudi odnesli večjo količino vina. Ti vlomilci so se potem takem očitno specializirali na jestvine, vino, žganje in sadjevec. Orožniki, ki so našli v Studencih celo skladišče ukradenih predmetov, so aretirance primorali, da so vrnili lastnikom 15 litrov žganja, razne jestvine ter okoli 80 litrov vina.

Posestniki v Košakah, Krčevini in Rošpohu so se ob razkritju omenjene vlomilske družbe precej oddahnili. Od aretiranih so trije člani vlomilske družbe doma iz Studencev, dva pa iz Kamniškega jarka. Kolovodja teh tatvinskih in vlomilskih pohodov je bil neki Karel Skupet iz Studencev.

Platinovo rudo so našli

Ljubljana, 2. maja. — Prvo nahajališče platinove rude v Evropi so našli pred nedavnim v naši Bosni v bližnji Dervente. Neki gostilničar iz tega mesta je namreč poslal zadnjič na belgrajsko tehnično fakulteto neke kose čudne rudnine, ki jo je našel v okolici Dervente, da bi jo tam preiskali strokovnjaki, če je res kaj vredna. Na belgrajski univerzi pa so ugotovili, da je v teh kosih rudnine precejšnja množina platine in še nekaj drugih dragocenih kovin. To analizo je izvršil profesor dr. Leko, ki je omenjenemu gostilničarju na veliko veselje sporočil, da poslani "pesek" vsebuje kar precej platine, dalje nekoliko srebra, prav neznatno količino pa še zlata. Platine je v tej rudi toliko, da bi se jo splačalo pridobivati. To je vsekakor v Evropi edinstven primer. Do zdaj namreč v Evropi še niso odkrili nikjer nobenega naha-

Nesreča na cesti

Pred kratkim je 32 letni delavec Ivan Pipinič iz Škoflje vasi pri Celju peljal po cesti voz s pohištvo. Na cesti ga je dohitel neki tovorni avto, ki je vozil z veliko brzino proti Celju ter zadel v Pipiničev voz, ga prevrnil nazaj, da je Pipinič obležal močno poškodovan pod pohištvo, šofer se pa še zmenil ni za nesrečo, ki jo je povzročil.

Prezgodnja eksplozija

Na kirurški oddelek ljubljanske bolnice je bil pripeljan 32 letni delavec Anton Kuhar, poslan pri gostilničarju Martinčiču na Zaloški cesti. Prižigal je dinamitni naboj, ki je na nesrečo prezgodaj eksplodiral ter mu razmesaril roke. Poleg tega ima Kuhar še več drugih ran po životu.

Nesreča na splavu

Lesni trgovec Ivan Drnovšek iz Save je odpremil splav jamskega lesa v Trbovlje. Splav je v Litiji prevzel Boriškov starejši sin Tone, ki je vzel s seboj svojega 16 letnega brata Jožeta. Srečno sta krmarila, toda na nevarnem mestu v takozvanih "Jeh" kjer je tok Save zelo deroč, je Jožetu spodrsnilo da je padel in se tako poškodoval, da ga je moral brat oddati v trboveljsko bolnico.

Predno je Hitler odšel na obisk v Rim, mu je nazijeka mladina priredila v olimpijskem stadiju sijajne manifestacije, kakor kaže slika. Zanimiv je napis Grossdeutschland — Velika Nemčija, ki je bil sestavljen iz "živih črk". Črke so stvorili dečki, oblečeni v črne uniforme, ozadje pa tvorijo bele obleke dekl.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Ishaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Edinost Publishing Co. 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Naročnina	Subscription
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dvojiti važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozitni na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtga dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Tudi ti bodo prah . . .

Te dni smo imeli toliko prilike slišati in čitati o velikem slavju v Rimu, ko je obiskal italijanskega dučega Mussolinija nemški vodja nazijec Hitler, pred katerim je razvil in pokazal Mussolini vso italijansko moč na suhem in morju. Vse brodogovje je gibalo v posebnih formacijah pred Hitlerjem. Vse vojaštvo in celo šolsko mladino, katero Mussolinij vzagaja v militarističnem duhu, so pokazali nazijskemu vodji.

Bila je to velika diktatorska baharija, ki naj pokaže vsemu svetu veliko moč Italije, ki sklepa zavezo z močno Veliko Nemčijo. Tu je naša moč, sta hotela s tem pokazati in priznati nas morate, če hočete ali nečete. Tistemu pa, ki bi se nam zoperstavil: gorje!

Pravijo, da so stale vse te ceremonije Italijo težke milijone. Plačali jih bodo italijanski davkoplačevalci.

To bahovito paradiranje in razkazovanje dveh evropskih diktatorjev spominja močno, na nekdanjega Napoleona, ki je enako rogovillil po Evropi.

O tem sinu male Korzike, pred katerim se je nekoč tresla vsa Evropa, je zapisal Robert Ingersoll sledeče, ko je svoj čas obiskal njegovo grobnico:

"Stal sem ob grobnici pokojnega Napoleona, ki ga krasijo pozlačeni in zlati okraski. Kot nekako mrtvo božanstvo je ta znamenita grobnica. Gledal sem na kamenito rakev, ki je izdelana iz mramorjevih kamenitih plošč, v kateri počiva pepel in prah tega nemirnega človeka. Naslonil sem se na stebrišče ki služi ograji okrog krste in sem se za par trenutkov zamislil.

"V duhu sem gledal nanj, kako je stopal kot vojak ob bregovih reke Seine, pripravljajoč si samomor. Videl sem ga v duhu v Toulonu in v Parizu, ko je zatiral upore. Videl sem ga, kako je udril v Italijo, kako je premagal visoke Alpe. Videl sem ga, kako je šel s svojo vojsko preko Avstrije in Nemčije v daljno Rusijo, kjer je našel svoj poraz. Videl sem ga, kako je doživel tisti zgodovinski poraz pri Lipskem in kako se je potem umikal kakor divja zival, kako je pri Waterloo usoda zapečatila njegovo usodo. Kako se je zrušila v nič njegova kraljevska čast. Videl sem ga tudi v duhu, kako je bil poslan na otok sv. Heleen v pregnanstvo, kjer je stopal z prekrizanimi rokami na hrstu in premišljal svojo žalostno usodo.

"Pa sem si mislil: Koliko revežev je napravil s svojimi izpadi, koliko solza in gorja je zahtevala njegova glorijska, katere se on ni nikoli nasitil. O, koliko rajši bi jaz bil navaden francoski kmet, ki nosi priproste lesene coklje. Rajši bi živel v najbolj priprosti bajti, ki jo obrabša trta, ki rodi pozlačene jagode, ko jo poljublja jesensko sonce. Rajši bi bil reven kmet, z ljubečo ženo ob strani, ki pleče ob večerih; z otroci na kolenih in v objemu svojih rok. Rajši bi bil tak in bi šel kot tak v večno tihoto in prah, kakor pa da bi bil kaka kraljevska osebnost sile in terorja, kakor je bil poznan Napoleon Veliki."

Ne moremo si pomagati, da tudi pred naše oči v duhu ne stopajo prav take slike, ko slišimo in čitamo o pompozni paradah, ki jih prireja nazijski in fašistični diktator — Hitler in Mussolini.

Zamaknjena sta v lastno slavo in čast, in zdi se, da mislita, da sta najmanj polbogova. Novó Evropo snujeta, nove meje med državami in narodi in zraven pozabljata, da sta le navadna človeka. Pozabljata, da dnevi so kratki in da leta v večnem toku življenja kaj hitro teko. Tudi te dva bosta šla. Narodi in njih zgodovina pa bo ostala, ki bo zapisala: Živela sta, zdaj jih ni več, postala sta prah in pepel . . .

Po raznih slovenskih naselbinah se vrše neprestani obiski raznih glavnih uradnikov vseh mogočih organizacij. Svobodo imajo, da agitirajo. Prav je, da delajo za razvoj svojih organizacij. To je njihova dolžnost. V tem oziru je nastal v naši javnosti nekak splošni bazar, na katerem se vse križem prodaja zavarovalnino in vse, kar nudijo razne naše organizacije. Poleg zavarovalnine pa nekatere naše organizacije prodajajo tudi gotove vrste miselnosti. Kako? Prijatelj te izvabi v organizacijo. Me-

hak si, pa da se mu ne zameriš, pa vstopiš v organizacijo, v katero te vabi. Z vstopom pa postaneš tudi naročnik glasila take organizacije. Ta pa prodaja poleg suhih števil, ki kažejo poročila o financah tudi gotovo miselnost. Glasilo prihaja, ti ga ogleduješ, začneš ga brati in sam ne veš kedaj, začne lezti v tvojo glavo druga miselnost. Na enkrat začneš sovražiti vse, kar sovraži to tvoje glasilo. Predno se zaveš, si že pod uplivom druge miselnosti, ki je sovražna tvoji bivši veri, ki so ti jo dali verni slovenski starši. Sam si prodal svojo vero, ne vedoč kedaj. In še to, nekateri katoliški starši zelo nepremišljeno zapisujejo v brezverske jednote celo svoje otroke. Kedaj bomo katoličani postali značajni — kedaj bomo spregledali!?

PODMARŠAL GOVORI!

Chicago, Ill.

Tako malo dopisov je iz naše naselbine, kakor da so vsi dopisovalci in poročevalci legli v grob. Menim pa, da tega ravno niso napravili, čeprav smo izgubili enega uglednega moža, ki je večkrat kaj napisal v naš list Amerikanski Slovenec in bodril ter navduševal za slovensko katoliško časopisje. To je bil naš Martin Kremesec. Kako je bil ta mož navdušen ob vsakoletni kampanji za list Amerikanski Slovenec. In z novim letom, ko je začel izhajati novi list mesečnik z imenom "Novi Svet", je bilo njegovo navdušenje še večje. Toda, žalibog, je dočakal samo nekaj prvih števil. Ko je izšla številka v kateri je bila objavljena tudi njegova slika, je njegovo truplo že ležalo na mrtvaškem odru. Bil je ustanovnik "Novoga Sveta" in četudi je hudo občutil nagade bolezn, ki so ga mučili, je vendar v lepih dopisih navduševal druge za ta list, ki piše našo zgodovino. Te vrstice naj veljajo njemu, kot prijatelju, v blag spomin.

Ker sem ravno že pri pisanju, naj kar nadaljujem. — Bitka letošnje kampanje za Amerikanski Slovenec je končana. Kanoni in bombe so prenehale frčati v Chicago in rezultat boja je bil objavljen. Najprej se moram pokloniti in čestitati Mr. Antonu Grdini, ki je odnesel zmago v letošnji kampanji in bil tako izvoljen za maršala. Iskreno čestitam Mr. Anton Grdina! — Ob enem se pa prav lepo zahvaljujem vsem novim in starim naročnikom tukaj v Chicagu in širem Združenih držav ter Kanade, da so mi pomagali do zmage, do časti podmaršala in nagrade, ko so mi podarili svoje glasove. S tem, so mi veliko pripomogli do te zmage. — Zastopniki in zastopnice izven mesta Chicago, ki so mi pomagali, so: Zastopnica iz Milwaukee, Wis., zastopnica iz West Pullmana, Ill., zastopnik iz Argo, Ill., zastopnica iz Aurora, Ill., zastopnik iz Oglesby, Ill. in zastopnik iz Calumeta, Mich. Naj mi ne zamerijo, ker nisem objavil njihov imen. Vsem skupaj pa ključem najlepša hvala in Bog plačaj!

Sedaj pa še nekaj. To pa velja bolj Chicagi in bližnji okolici, katerim zelo priporočam, da naj se naroče na novi mesečnik "Novi Svet", ker ta list je zelo zanimiv. Vsakdo se pohvalno izrazi o njem, kateri ga ima naročenega. Zato ključem, kateremu je le mogoče, naj se v kratkem času naroči nanj. To pa zaradi tega, ker je sedaj v drugem mesecu se opisovanje Chicage. Potem pridejo druge naselbine na vrsto. Zato naj se vsakdo potruži in ta list naroči, saj je naročnina samo \$2.00 na leto.

Naj dostavim še nekoliko o delavskih razmerah. O teh pa nimam poročila nič vseleja, ker se vse sučejo okrog ničle, prav tako, kot se bere iz raznih drugih naselbin v Združenih državah. Lansko leto ob tem času se je še precej dobro delalo in so večje kompanije dajale svojim delavcem za teden ali dva plačanih počitnic. Letos je teh počitnic še več tednov, samo s to razliko, da so to prisiljene in ne plačane. Pa, kaj hočemo, moramo počakati boljših časov.

Pozdrav vsem naročnikom širom Združenih držav in Kanade in tudi one, onikraj širokega Oceana, med katerimi se nahaja tudi moja mamica, ki bo brala te vrstice. Amerikanskemu Slovencu in mesečniku "Novi Svet" pa želim, veliko novih in stalnih naročnikov.

Joe Fajfar, chikaski zastopnik

PRIBOČNIK IMA TUDI BESEDO

Joliet, Ill.

Dolžnost me veže, da tudi jaz spregovorim v listu Amerikanski Slovenec par besed v zahvalo. Kot agitator in kandidat v letošnji kampanji se čutim dolžnega, da se najiskreneje zahvalim vsem prijateljem in zancem izven Joliet, ki ste mi v letošnji kampanji Amer. Slovenca poklonili svoje glasove, kadar ste poravnali naročnino za list Amer. Slovenec. Prav tako lepa hvala vsem prijateljem in zancem in sosedom v Jolietu. Bog plačaj vsem!

Res, nismo kdo ve kaj napravili, toda če bi ne bili časi tako kritični, bi bilo vse drugače. Zato pa Joliet vseeno ni najzadnji, kajti naredili smo

sej, da bo zgoraj omejen dan obiskal našo naselbino g. dr. Jurij Adlešič, ljubljanski župan, ki se je mudil na slavnostih otvoritve Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu, preteklo nedeljo. V ta namen je bila na hitro sklicana seja nekaterih najbližjih mož, katere se je moglo v naglici dobiti in na tej seji se je sklenilo, da se v počast visokemu gostu iz starega kraja priredi v naši cerkveni dvorani banket, na katerega ste prav ljudno povabljeni vsi farani in faranke. Banket bo takoj ob 1. uri popoldne. Častno bo za našo naselbino, da bomo imeli v svoji sredi vsekako odličnega gosta in predstavnika iz domovine. Banket bo prirejen v imenu vseh Jugoslovancev in se ga bo častno udeležila tudi Jugoslovanska-Ameriška Legija, katere člani so tudi bili zastopniki za banket so že na pro-

VSPORED

sprejemanja ljubljanskega župana DR. JURJA ADLEŠIČA po naselbinah na osrednjem zapadu, kolikor znano, ko gre ta zadnja številka tega lista v tisk: V petek dne 20. maja dospe v Chicagu.

V soboto se gospod župan poda v Milwaukee, Wis., kjer bo ob 7. uri zvečer obed za vse, ki so rezervirali prostor. Sprejem pa bo v dvorani ob 8. uri.

V nedeljo bo v South Chicago, Ill. sprejem in banket ob 1:00 popoldne v dvorani sv. Jurija. Takoj po samo eno ur-

nem programu v So. Chicagi se odpelje gospod župan v Joliet, Ill. kjer bo sprejet ob 2:30 popoldne od tamošnje naselbine. Iz Joliet se poda v Lemont, kjer bo posetil tamošnji samostanski redovni družini oo. frančiškancev in sestrski dom slov. šolskih sester. — Odtam se odpelje v Chicago, kjer bo sprejet ob 8. uri zvečer od chikaskih Slovencev pri sv. Štefanu.

Spremembe in zamude pri vseh navedenih programih so radi kakih slučajnosti mogoče.

kolikor se je dalo. Delavske razmere so slabe, toda vsak zaveden Slovenec se je naročil na list kolikor je pač premogel. Amerikanski Slovenec je priljubljen povsod.

K sklepu mojega kratkega pisanja sprejmite moje srčne pozdrave vsi moji sosedje in prijatelji po slovenskih naselbinah. Bog vas živi, To vam ključem vam hvaležni

Anton Jelenich.

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGE

So. Chicago, Ill.

Z delom za naše farno petintridesetletnico, ki bo 10. julija, gremo naprej. Kako bo vse skupaj izpadlo, je pa odvisno od vašega zanimanja, cenjeni župljani, kajti odbor, ki je bil za to izvoljen, ne more vsega. Upajmo pač, da bomo najbolje uspeli in da se bomo dolgo spominjali. Res je, da nas slabi časi tlačijo k tiom, vendar ne smemo kloniti glave. Vsek naj pomaga po svojih najboljših močeh, pa nam je uspeh zagotovljen.

Kakor sem že enkrat omenil v letošnjih mojih dopisih, bo letošnje leto važno za našo naselbino in da bomo, razun cerkvenega jubileja, imeli še več raznih slavnosti. Takoj za prihodno nedeljo 22. maja, se nam obeta pomemben dan, katerega pač nismo pričakovali. Kar iznenada je prišla vest, da bo zgoraj omejen dan obiskal našo naselbino g. dr. Jurij Adlešič, ljubljanski župan, ki se je mudil na slavnostih otvoritve Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu, preteklo nedeljo. V ta namen je bila na hitro sklicana seja nekaterih najbližjih mož, katere se je moglo v naglici dobiti in na tej seji se je sklenilo, da se v počast visokemu gostu iz starega kraja priredi v naši cerkveni dvorani banket, na katerega ste prav ljudno povabljeni vsi farani in faranke. Banket bo takoj ob 1. uri popoldne. Častno bo za našo naselbino, da bomo imeli v svoji sredi vsekako odličnega gosta in predstavnika iz domovine. Banket bo prirejen v imenu vseh Jugoslovancev in se ga bo častno udeležila tudi Jugoslovanska-Ameriška Legija, katere člani so tudi bili zastopniki za banket so že na pro-

daj in so po 75c. Rojaki, sezi-te po njih in napolnite našo cerkveno dvorano, da gost iz domovine ponese od nas najlepše utise. Torej v nedeljo ob 1. uri popoldne vsi v cerkveno dvorano na sprejem in banket g. dr. Jurija Adlešiča, župana iz Ljubljane. Najbolje da kar pozabite na nedeljsko kosilo doma in istega imate v dvorani.

V nedeljo 22. maja zvečer vas člani Booster kluba zopet prijazno vabijo v farno dvorano na zabavno veselico, katero prirejajo v namen, da pridejo do sredstev, s katerimi jim bo mogoče podpreti baseball igralce v letošnji sezoni. Da bo vse bolj veselo in domače, so najeli najboljšo godbo, Dajčmanovo orkestro iz Joliet, s katero upajo vstreti stari in mladi. Ne pozabite torej naših Boosterjev v nedeljo večer. Ta veselica bo nekak uvod k proslavi 45 letnega jubileja društva viteзов sv. Florijana št. 44, KSKJ. Glavná proslava pa bo v nedeljo 7. avgusta.

G. župnik Rev. Ambrožič, kakor tudi pom. župnik Rev. Medic in č. sestre so tudi zelo zaposleni s poučevanjem šolske mladine za prvo sv. obhajilo, kakor tudi za sv. birmo. Birma bo v nedeljo 26. junija zvečer. Toliko v predpaznanilo. — Predno končam to moje sporočilo, vas še enkrat opominim, da ne pozabite banketa v nedeljo 22. maja ob eni uri popoldne. G. dr. Jurij Adlešič vas bo prav gotovo presenetil s svojim pozdravom iz domovine in povedal marsikaj zanimivega. Zato nasvidenje. Novinar

POZOR DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ V CHICAGI!

Chicago, Ill. — Vsem članicam društva Marije Pomagaj šte. 78, KSKJ, se tem potom daje v naznanje in popravek, da je bilo poročilo v šte. 97. tega lista od zadnjega tedna pogrešeno v tem, da je bilo objavljeno, da bo naše romanje v nedeljo dne 24. maja, kar je napačno. To romanje se vrši v torek dne 24. maja, kar naj vse članice vzamejo na znanje in v popravek. Vse drugo pa stoji, kakor je bilo poročano.

Tisti, ki imajo pod svojo streho druge liste, katoliških pa ne, niso zanesljivi katoličani.

Zelja. — Sluga Nace pride k šefu in ga prosi, da bi imel popoldne prosto.

"Rad bi šel za pogrebom svoje tašče", pojasni in šef mu res dovoli dopust.

Drugi dan plane šef pred Naceta.

"Čujte, povedali so mi, da včeraj sploh ni bilo pogreba vaše tašče!"

"Saj ga ni bilo."

"In da ona sploh ni umrla."

"Seveda ni, živa je."

"Potem ste se pa včeraj la-gali!"

"Ne. Rekel sem samo, da bi rad šel za njenim pogrebom, to je pa res."

***
Po ovinkih. — Mlada zakonca stojita pomladi pod gozdom.

"Vsako drevo dobi pomladi novo oblačilo," šepne ona.

"Da, pa si ga sama napravi," odvrne on vneto.

***
Logika. — "Vojno na Kitajskem so zakrivil Kitajci sami."

"Kaj pa misliš? Ali si ponorel?"

"Zakaj? Saj so oni iznašli smodnik!"

***
Kratek odgovor. — A: "Kaj delaš, da imaš tako bele roke?"

B: "Ničesar".

***
Previdnost. — "Obtožencev vam je torej objubil škato smotk, če boste pričali v njegovo korist, in to ste odklonili. Dal vam ni nič?"

"Pač. Enako smotko za poskušnjo."

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

NA PRODAJ

Proda se en in trideset akra zemlje v bližini Chicage. Zemlja je nasajena s 150 sadnimi drevesi, 500 trtami ter jagodami, ki so polne sadu. Je tudi hlev za krave in perutnino; mestni vodovod, "sur" in elektrika. Naslov se izve v uredništvu tega lista.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kursu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V Jugoslavijo:	V Italijo:
Za: Din: Za: Lir:	
\$ 2.55..... 100	\$ 6.50..... 100
\$ 5.00..... 200	\$ 12.25..... 200
\$ 7.20..... 300	\$ 30.00..... 500
\$10.00..... 420	\$ 57.00..... 1000
\$11.65..... 500	\$112.50..... 2000
\$23.00..... 1000	\$167.50..... 3000

Pri večjih svotah poseben popust
Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 5.00 pošljite ..... \$ 5.75
Za \$10.00 pošljite \$10.85
Za \$25.00 pošljite \$26.00

Vsa pisma pošljite na:
JOHN JERICH
1849 West Cermak Road
CHICAGO, ILL.

'TARZAN NA RAZISKOVANJU'

(125)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Bitka je bila strašna. Waziri so se junško branili proti velikanski premoči in padali kot junaki. Izgledalo je, da ne bo nobeden preživel tega napada. Pa tudi Kavuru so imeli velike izgube. — Nazadnje je Mavro s še enim njegovih vojakov ki mu je ostal, umaknil na visoko granitno pečino.

Tukaj na tej višini se je bilo laglje braniti. Obema je tudi to dobro služilo, da sta rabila orožje pilotov in z njim dobro zadrževala beže divjake, medtem ko so oni od spodaj je bolj težavo metali suice v višino, katerim sta se onadva lahko izmikala. — Kmalu na to je nič zalela džungla.

Tena je zavladala in Kavuru so jo pobesili nazaj za zidovje svoje trdnjave. — Nič manjša tena kot v džungli je vladala v Mirvirovem srec. Kako naj sedaj pripravljajo znoge mlad divjini Kavuru, ko mu je ostal samo še eden vojak. Vedel je, da Tarzan ne bo popustil in namerje in kaj lahko tudi on pade . . .

Pa tudi Lady Greyntke je bila v slabem položaju in nikakor ni bilo nobenega izgleda na večer iz tega strašnega kraja, ki je bil obdan od divjih zveri. Baloo majhno upanje je še imela v Ogduja, toda tudi to se ji je zdelo, da ne bo uspelo. Vendar poskušati je hotela, pa naj ji uspe ali ne.

REV. P. KAZIMIR ZAKRAJŠEK, ŠESTDESETLETNIK

Prav te dni bo slavil tam za morjem v stari domovini svojo šestdesetletnico odlični slovenski duhovnik, dolgoletni bivši slovenski misijonar v Ameriki, organizator in veliki preporoditelj katoliških Slovencev v Ameriki, preč. g. p. Kazimir Zakrajšek, sedaj župnik pri župniji sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, katero je dospeval iz Amerike pred deseti leti organiziral in ustanovil.

REV. P. KAZIMIR ZAKRAJŠEK O.F.M.

stoletja leto za letom številne misijone in to ne samo med Slovenci, marveč tudi med brati Slovaki, smo prav res mislili, da bo mož ob svoji petdesetletnici in ob petindvajsetletnici svojega tako plodonosnega delovanja si izbral kak mirni kotiček, kjer bo dihal čisti zrak domovine in večer svojega življenja preživel v miru. Ali slavljencec, o katerem govorimo tu ni zastoj sin slovenskega kovača. Sel je domov, zadihal globoko parkrat čisti zrak domovine, pa je na novo začutil v sebi žilavo kovaško moč, zavihal na novo rokave in na njivi njegovega dela je zrastle zopet ena najlepših urejenih župnij v Beli Ljubljani in to tekom par let, kar vzame po drugih krajih cela dolga desetletja. Poleg tega pa ni ostal samo pri svojem župnikovanju; ampak ustanovil je Slovencev tudi nad vse važno in pomenljivo ustanovo za Slovence po svetu, kakor tudi doma, ugledno in toliko potrebno Družbo sv. Rafaela, ki skrbi za slovenske izseljence po svetu. In vse to tekom desetih let. Kdo more pokazati kaj enakega. Mi, ki iz tujine gledamo na to veliko in res vsega občudovanja vredno delo, se temu čudimo in divimo. Tako požrtvovalno in tako plodovito delovanje zasluži vsekakor splošnega priznanja in občudovanja. Vsakemu kar mu gre!

Za nas ameriške Slovence je še posebno važno, kar je ta mož storil za nas, ko je bil v Ameriki. V Ameriko je prišel začetkom tega stoletja. Po par mesečnem opazovanju kot slovenski misijonar je kmalu spoznal, kako so naš narod zavedli na razna pota razni brezverski in protiverski fanatiki. Tako daleč je prišlo, da so lastni rojaki, ki so odpadli od vere, javno na ulicah napadali one, ki so ostali še verni in zvesti veri svojih očetov. Nahujskani so hodili razgrajati celo na njegove misijone. Ta nesramni fanatizem protiverskega tabora, ki so ga vzbujali slovenski socialisti na Lawndale je dvignil v tedaj mlademu franciškanskemu duhovniku misijonarju veliko odločnost. Napovedal je temu fanatizmu protiverskega tabora boj, potegnil je jasno črto in na njo zapisal program: Ali si naš, ali pa? Eno je vsak, dvoje biti ne more — mevarije mora biti konec. Začel je izdajati pred 30 leti mesečnik "Ave Maria", ki je postala takoj odločna mati slovenskih izseljencev, ki je nevstrašno zagovarjala svoj jasen in pravičen program. Začel je izdajati razne brošure in začelo se je polagoma bistrifiti. Ob tem delu, ki ga je prešinjala gorečnost so se naučili še drugi in polagoma se je začela večati četa odločnih katoliških branilcev. Začelo se je ustanavljati katoliške liste, pozneje katoliško tiskarno iz katere je l. 1925. izšel katoliški dnevnik "Amerikanski Slovenec". Poprej pa je izhajal list "Edinost" dokler se nista združila z listom "Amer. Slovenec". Tako je preč. g. Kazimir Zakrajšek položil temelje tudi slovenskemu katoliškemu tisku v Ameriki in vcepil večjo odločnost in borbenost. Vsega tega je manjkalo do njegovega prihoda.

Preč. g. p. Kazimir Zakrajšek, je tudi ustanovitelj komisarijata slovenskih oo. francižkanov v Ameriki. Redovni dom in redovna šola v Lemontu, ki je božjepotno središče ameriških Slovencev, vsebuje velik kos njegovega dela pri ustanavljanju lemontske ustanove.

Od tega njegovega za katoliško stvar borbenega delovanja je imela direktno in indirektno koristi vsa katoliška fronta med nami. Ljudi, ki so se vračali nazaj h katoliški miselnosti, so postali najboljši prospektivni člani za naša katoliška društva in jednote. Tudi te se imajo zahvaliti temu delovanju.

Ljudje na svetu le preradi pozabljam. Zlasti kadar se razmere na kakem polju izboljšajo, mislimo, o saj je izboljšanje samo od sebe prišlo. Tega, da je nekdo pred nami zlahkal zemljo, da zdaj bolje raste in da rodi boljše sadove, na to ljudje ne pomislimo. Smo pač ljudje.

Vemo sicer, da preč. g. p. Kazimir Zakrajšek ne gleda na to, da ga hvalimo, ampak zdi se nam, da je pravilno, če se ga ob njegovi šestdesetletnici spominjamo, ker je deloval med nami celo četrstoletje, delal za dva tri, delal in trpel, samo da bi Slovence ohranil pred poplavo protiverske povodnji. V Chicagi je ustanovil katoliško tiskarno "Edinost", katero je vodil do leta 1923. Pozidal je v istem času mogočno stavbo slovensko župnijsko šolo sv. Stefana, ki bo še dolgo budila spomin nanj.

Kdor je zasledoval razmere med ameriškimi Slovenci do Zakrajškovnega prihoda v Ameriko pa do njegovega odhoda, ta je moral zapaziti veliko razliko v tej dobi. Nastal je preobrat in katoliška stran je veliko pridobila na svoji moči. In preporoditelj tega je naš šestdesetletnik preč. g. p. Kazimir Zakrajšek. Naj mu ljubi Bog, za katerega čast in slavo je on toliko žrtvoval in storil, nakloni še dolgo življenje, da bi slavil še celo vrsto častljivih obletnic med svojim ljubljanim slovenskim narodom ter naj gleda z zadovoljstvom na lape uspehe in zlahkne sadove svojega plodonosnega delovanja za slovenske izseljence po svetu, kakor

IZREDNA SREČA V NESREČI
Iz višine 4000 čevljev je ta aeroplan treščil na zemljo v Brooklynu, N. Y. Pilot, 29 letni Harry Westnik, pa je imel tako srečo, da si je pri vsem tem samo zapetje na čni roki zlomil, in se je sam izkopal iz razvalin.

ZA DOM - KUHINJO IN ZDRAVJE

RAZMNOŽEVANJE CVETIC

Morda bo ljubiteljicam cvetic ustrezno, če tukaj podamo, kako se nekatere cvetice razmnožujejo.

Razmnoževanje z vlaknicami se zgodi na tale način: Rastline matice vsadi v velike lonce ali pa na vrtno gredo. Položi vse mladice na tla in jih do vrha pokrij s prstjo. V 5-6 tednih so se mladice vkorenile. Posamezne mladice odreži od rastline-matice in jih posadi v za to pripravljene lonce. Z vlaknicami razmnožujemo nagelje le v poletnem času. Razmnožujejo se pa nagelji tudi še s semenom. Koliko bolj fini so nagelji, toliko težje se dobi seme od njih. Seme napravijo le tiste glavice, ki so se prve razcvetele. Dokler ne nabereš semena, ne smeš trgati ostalih cvetov. Ko si dobila seme, ga nasej na vrtno gredico. Seme se seje v juliju in avgustu. Pozimi se pokriva z listjem ali gojem. Še boljše pa je, če jih že v jeseni presadiš v lonce. Nagelji je zelo hvaležna cvetica, zato naj ne manjka v nobeni hiši.

Rožmarin ima zelo prijeten duh. Po obliki je podoben grmiču. Razmnožuje se s potaknicami na način kakor nagelji. Rožmarin je cvetica lončnica, ki zahteva veliko vlage. Proti mrazu ni občutljiv in brez škode prezimi v kleti. Če ga spomladi presadiš na vrtno gredo, se ti bahato razraste v mogočen grm. Potrebuje veliko sonca poleti. Rožmarin je simbol dekleške časti. Zato svari pesnik Martino: Martina, o Martina ne trga rožmarina za kratek čas nikomur.

Potonka. Potonk je veliko vrst, ki se razlikujejo po barvi in nekoliko tudi po obliki. Potonke so rane, srednjerane, in pozne. Prva zavete drevesna potonka (pernica, arbenca). Cvetje je rožnato in se prikaže že v prvi polovici meseca majnika. Od drugih se razločuje po lesnatih steblih. Druga naša dobra znanca je temnordeče barve. Cvete v drugi polovici majnika. Druge vrste cveto še meseca junija. Vse pa so pravi kras vsakega vrta.

Katoliški Slovenci naročajte in podpirajte svoj lastni list "Amerikanski Slovenec"

tudi za svoj narod doma na domačih tleh. Naše iskrene čestitke in še na mnoga leta!

Rev. Kazimir Zakrajšek OFM., se je rodil dne 31. maja 1878, v Preserju pri Ljubljani. Šolal se je v Ljubljani in istotam vstopil v red sv. Franciška. V duhovnika je bil posvečen dne 14. julija 1902. in novo mašo je pel na Zalostni gori pri Preserju. Leta 1906. je dospel kot mlad duhovnik v Ameriko, kjer je več let misijonaril, pozneje župnikoval v Lorain, Ohio, v Brooklynu, N. Y. in devet let na slovenski župniji pri sv. Stefanu v Chicagi. Bil je večkratni provincialni komisar. Bil je dolgoletni urednik "Ave Maria", katerega se starejši še marsikje spominjajo radi njegovih lepih in zanimivih povestic. Urejeval je tudi nekaj let tednik "Slogo" in pozneje tednik "Edinost". Doma v starem kraju je pred nekaj leti ustanovil in organiziral Družbo sv. Rafaela in njeno glasilo "Izseljenjski Vestnik", ki izhaja v Ljubljani.

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Močna juha za bolnike
Na pol funta govedine deni nekako tričetr pinta vode. Govedino zreži z mesoreznim strojem in jo z vodo vred pristavi k ognju. Dodaj zelenjave in soli ter kuhaj približno tričetr ure. Ko je kuhano precedi in ubij juho dve jajci.

Krompirjeva grmada

Štiri do pet kosov kuhane govedine razrežeš z mesoreznicco, primešaš malo nastrgane čebule, katero si oprala na masti, dodaš dve žlici paradiznikove mezde, nekoliko smetane in žličko na drobno sesekljane peteršilja. Nato olupi funt krompirja, zreži ga na tenke rezine, katere imej pol ure v vodi. Nato vzemi rezine iz vode in jih dobro osuši s prtičem. — Vzemi pekačo, katero znotraj dobro namaži s presnim maslom in potresi z drobtinami; potem deni vanjo najpoprej plast krompirjevih rezin, potem plast mesene gošče, spet krompir, itd., dokler ne porabiš vsega. Nazadnje mora priti vselej krompir. Vse skupaj poliješ s pajntom mleka, potreseš z drobtinami in nekoliko pokapljaš z razgretim maslom, nakar pečes v pečici pol ure ter daš na mizo kar s posodo v kateri se je peklo. — Ne pozabi osoliti krompirja, ko ga staviš v pekačo.

Žemlje s sirom

Dve žemlji olupi in jih razreži na tenke rezine. Nato razžvičkaj eno jajce v dveh žlicah mleka in osoli. Rezine žemelj pomakaj v to, jih povaljaj v nastrganem siru in oprži na masti, katere je za prst debelo v ponvi.

Okrepčilo za bolne in zdrave

Razreži pomaranče in limone na prav tanke rezine in skrbno pazi, da ne bo pečka. Rezine mersi s skodelico. Na vsako skodelico rezin, daš tri skodelice vode. To naj stoji do drugega dne, nakar daš za pol ure kuhati. Sice na to dodeni sladkorja in sicer kolikor je bilo skodelic rezin, toliko skodelic sladkorja. Sedaj naj vse skupaj vre tričetr ure, da se zgosti. Ohlajeno je izvrstna slaščica.

FRAKTIČNI NASVET

Jajčne lupine se očistijo z mrzlo vodo, nato posušijo na solncu in zdrobijo v prah. To je izvrstno čistilno sredstvo za steklenice in kozarce. Jajčne lupine ki jih daš v vrečico in jih kuhaš s perilom vred, so izvrstni, neškodljiv pripomoček za bleđenje.

NEGA NAŠIH ZOB

Čiščenje ustne dupline je zelo važno tudi zato, da ohranimo zdravo dlesn. So ljudje, ki jim krvavi dlesn na vsak rahel dotik. Tu vidimo, da je dlesn ob zobeh močno nabrekli, živo rdeče barve. Na zobeh najdemo navadno celo skorjo zobnega kamna, posebno za sprednjimi zobmi spodnje čeljusti ali pa na oni strani čeljusti, ki se je ne upora bledja, ker je mogoče tam kak boleč zob. Tu se razmnožujejo bakterije, ki povzročajo potem vnetje dlesni.

Zobni kamen se tvori iz usedlin slin in je zobem zelo nevaren. Počasni namreč odriva dlesn in se širi tudi na korenino. Končno se začne zob majati, včasih ga lahko s prsti izpuliš. Zato je važno, da se da zobe od časa do časa očistiti.

Čista površina zob, nič razpadajočih škribin v ustih, to je prvi pogoj za zdravo dlesn. Težji so slučaji gnojnega vnetja dlesni. Če pritiseš tu na čeljust ob korenini, prileze ob zobu izza nabrekle dlesni gnoj. Pri zdravi čeljusti je dlesn tesno priraščena k zobu, pri takim vnetju pa lahko greš s čistim zobotrebcom precej globoko ob korenini v nekake vrečice, iz katerih se izloča gnoj. Zobje so prevlečeni z zobnim kamnom, pošteno čiščenje je oteženo, ker dlesn takoj krvavi, pa tudi blizu ne moreš s krtačo. Če se bolezzen zanemari, izpadejo zobje počasi drug za drugim popolnoma celi. Iskati je torej takoj v začetku zdravniške pomoči.

Vneto dlesn najdemo pri ljudeh s sladkorno boleznijo in pri več drugih boleznih, pri katerih opeša telesna odpornost. Našteli smo v par člankih na kratko, kaj naj vsak ve o svojih zobeh in njih boleznih. Naj se po teh člankih vsakdo zave, kako važna je skrbna nega zob že od detinske dobe.

Naj ne bo otroka, ki bi se že v nežnih letih ne naučil sukati krtačko po ustih. Krtačka ne sme biti premeška, drgniti jo moramo tako v navpični kot v vodoravni smeri ob vseh straneh zob, da tako poišče vse kotičke, kjer zastajajo jedila. Izprano krtačko postavimo po snaženju v kozarec (Dalje na 4. strani)

PALANDECH'S TRAVEL BUREAU
Folklore Radio Program
Every Sunday from 1 to 2 P. M.
Station WWAE — 1200 kilocycles

LETNO ZBOROVANJE BARAGOVE ZVEZE

Mr. Anton Grdina prejel ob tej priliki zmagoslavno srebrno kupo, za zmago v kampanji "Amer. Slovenca".

Cleveland, O. — (Izvirno) — V ponedeljek dne 16. maja se je vršilo v Clevelandu običajno letno zborovanje Baragove zveze, ki deluje na tem, da se dvigne pokojnega slovenskega škofa in misijonarja v Ameriki Friderika Barago na altar cerkve, kot svetnika.

Ob 10. uri dopoldne se je naprej služila slovesna sv. maša v veličastni cerkvi sv. Vida. Sv. mašo je daroval veleč. g. Monsignor J. B. Ponikvar, ob azistenci č. g. Edwarda Gabrenja kot diakona in č. g. J. Čelesnika, kot subdiakona. Ceremonijar pa je bil č. g. Alojzij Basnik. Slovesno propoved je imel č. g. p. Aleksander Urankar iz Chicage. Takoj po slovesni maši se je serviralo v šolski dvorani kosilo za vse č. g. duhovnike in zunanje goste, ki so prihiteli na zborovanje.

Kmalu po 1. uri popoldne se je pričelo zborovanje. Pred otvoritvijo zborovanja je pozval k pozornosti vse navzoče Mr. J. Jerich, predsednik tiskovne dr. Edinost iz Chicage ter je v kratkih besedah zaprosil za priliko, da sme tu izročiti Mr. Antonu Grdini, ki je v letošnji kampanji zmagal kot glavni zmagovalec in bil s tem izvoljen častni maršal vseh naročnikov "Am. Slovenca", zmagoslavno srebrno kupo, kot glavno nagrado kampanje. Čestital je Mr. Grdini na zmagi v imenu vseh naročnikov lista in se mu toplo zahvalil za njegovo vneto požrtvovalno delovanje tekom kampanje. Vsi navzoči so Mr. Grdini naudušeno zaploskali, ko mu je bila izročena lepa srebrna kupa v priznanje zmage v kampanji. Na kupi je vrezano sledeče besedilo: "V SPOMIN G. ANTONU GRDINI, OB ZMAGI IN IZVOLITVI ČASTNIM MARŠALOM NAROČNIKOV "AM. SLOVENCA". V KAMPANJI LETA 1938."

Mr. Anton Grdina se je nato zahvalil za prejeto kupo ter je nato na kratko navdušeno spregovoril o veliki važnosti katoliškega tiska, zlasti tamkaj, kjer nimajo slov. duhovnika ne cerkve in so ljudje tako prepučeni uplivi nasprotnikov in njihovem tisku. Boljšega sredstva za nas ni, kakor je katoliški tisk, ki mora biti dobro razširjen med našim ljudstvom, je povdarjal govornik. Njegovim krepkim navdušenim besedam so vsi dolgotrajno pritrjevali. Takoj nato je pa podpredsednik Baragove Zveze otvoril letno zborovanje Baragove zveze. Povedal je o velikih spremembah v odboru zveze. Umrl je njen voditelj predsednik č. g. John Plevnik, njen tajnik č. g. p. Salezij Glavnik je pa odšel med letom v stari kraj in sta tako izpraznjena kar dva najvažnejša urada pri zvezi. Podpredsednik Mr. Grdina je pozval vse

navzoče, naj v znak sožalja umrlemu predsedniku Baragove zveze zborovalci vstanejo, kar se je storilo.

Nato je obiskal zborovanje častni gost ljubljanski župan Dr. Jurij Adlešič, ki je prisostoval vseskozi seji in potek iste z zanimanjem zasledoval. Nato so odborniki podali zanimiva poročila o raznih aktivnostih zveze. Najbolj zanimivo je bilo poročilo č. g. Vitala Vodučka, ki je razlagal, da je bil pričujoč v Marquette, ko so lansko leto prenesli telesne ostanke pokojnega škofa Barago v drugo grobnico. Na prošnjo slovenskih zastopnikov je dal marquetteški škof odpreti krsto; da so videli telesne ostanke Barago, nakar so jih zazidali v novo grobnico.

Nato so bila razmotrivanja o delu v bodočnosti. Mnogi so podali zelo zanimiva navodila, ki jih je zbornica osvojila.

Po izrpanem redu se je prišla na dnevni red volitev odbora zveze za prihodnje leto. Soglasno je bil izvoljen za predsednika Baragove zveze veleč. g. kanonik John J. Oman, župnik pri sv. Lovrencu v Newburgu-Cleveland. Tajnikom zveze je bil izvoljen č. g. Julij Slapšak, pomožni župnik pri sv. Lovrencu v Newburgu-Cleveland. Finančni tajnik ostane č. g. M. J. Hitti, sedaj župnik cerkve Matere božje; njegov naslov je: 520 Tenth Street, Waukegan, Ill. V vseh ostalih uradih so ostali vsi dosedanjí uradniki. Prihodnja letno zborovanje se bo vršilo pri sv. Lovrencu v Newburgu-Cleveland, Ohio.

Natančnejši zapisnik o poteku zborovanja Baragove zveze, bo objavljen pozneje po zveznem zapisnikarju.

Zborovanja so se udeležili sledeči slovenski duhovniki: Rt. Rev. Vitus Hribar, župnik iz Collinwooda; Rt. Rev. J. B. Ponikvar, župnik pri sv. Vjdu v Clevelandu; Rt. Rev. John J. Oman, župnik iz Newburga; Rev. Anton Bombach, župnik v Euclidu, Ohio; Rev. A. Urankar, župnik iz Chicage; Rev. Ed. Gabrenja, župnik iz New Yorka; Rev. M. J. Hitti, župnik iz Waukegan, Ill.; Rev. Matija Jagger, iz Clevelanda; Rev. Julij Slapšak iz Clevelanda; Rev. Jos. Čelesnik iz Clevelanda; Rev. Alojzij Basnik iz Newburga; Rev. Maks Sodja iz Collinwooda; Rev. Francis Baraga iz Collinwooda in Rev. Vital Voduček, misijonar.

Zborovanje se je zaključilo nekako ob 4. uri popoldne.

v Jugoslavijo
SAMO 7 DNI
če potujete na ekspresnih parnikih:
BREMEN • EUROPA
Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane.
Ali potujete s priljubljenimi ekspres. parniki:
COLUMBUS
HANSA • DEUTSCHLAND
HAMBURG • NEW YORK
Izborne železniške zveze od Cherbourg, Bremena ali Hamburga.
Strokovnjaški nasveti glede vizejev za priseljence in obiskovalce.
Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
130 W. Randolph Street, Chicago, Illinois
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH-GERMAN LLOYD

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Toda o tem ni ničesar pripovedoval Margareti, tudi ne, kako je bil kaznovan za svojo "goljufijo". Da so ga od tistega časa imeli le pri kruhu in vodi, da se je Chauvelin smejal in režal, medtem ko je zverinski Heron —

Ne, ni ji hotel pripovedovati o ponižanju, ki ga je doživel tistikrat — Ne mogla bi prenesti —

Njemu samemu se ni posebno hudo delo. Smejal se je pri spominu na tiste trenutke. Saj so bili samo odlomek v borbi na življenje in smrt, ki je v njem glavno vlogo igral vključ vsemu vendarle on, ne pa njegovi sovražniki —

"Sedaj ste vi na delu!" je tistikrat rekel Chauvelinu.

"Da, končno!" mu je odgovoril. "In če se nočete ukloniti, vas bomo zlomili!"

Misel na to borbo, na dvoboj med duhovitostjo in zahrbtnostjo, med krutim nasiljem in plemenitim pogumom, ta misel ga je iznova podžgala, bojevost mu je sijala iz oči, nova moč mu je zaplala po žilah, zahotel si je zmage, vključ vsemu, vključ mukam, ki so mu slabile telo, duha in volje pa mu niso mogle ne ukloniti ne oslabiti.

Dal ji je eno izmed pisem in jo prijel za roko, oči so mu žarele.

"Tole pismo je za Foulkesa!" je pravil. "V njem so poslednja naročila za varnost prestolonaslednikovo. Namenjena so tovarišem, ki so trenutno v Parizu in v bližini mesta. Foulkes je gotovo pri tebi. Ne morem si misliti, da bi te bil samo pustil v Parizu. Bog mu povrni za njegovo prijateljsko zvestobo!"

Daj mu pismo še nocoj in povej mu, da morajo vsa naročila točno izpolniti in, da je tako moje izrecno povelje!

"Ampak prestolonaslednik je vendar že na varnem —?" je ugovarjala. "Foulkes in drugi tvoji tovariši so prišli v Pariz zato, da tebi pomagajo!"

"Da meni pomagajo —?" je dejal resnobno. "Bog sam le mi more pomagati in pa moja lastna pamet, kolikor mi je ti vragovi ne bodo ubili v prihodnjih desetih dneh —!"

"V desetih dneh —?"

"Teden dni sem čakal, da morem končno pismo izročiti v tvoje roke. V desetih dneh bo prestolonaslednik varen onstran meje — potem bomo videli."

"Percy —!" je vzkliknila groze. "Saj vendar ne moreš več vzdržati deset dni — živ!"

"E-hm —!" je dejal z naravnost drzno malomarnostjo, "malo je reči na svetu, ki bi jih človek ne mogel vzdržati, če si jih vtepe v glavo! Sicer pa — v božjih rokah smo vsi!" je pridrl z resnobo.

"Ljuba moja, prisegla si, da boš ubogala! Prestolonaslednik je še na Francoskem in dokler ga ne spravimo čez mejo, ne bo na varnem. Njegovi ljudje so krivi, da je še na Francoskem. Bog sam vedi, na kaj čakajo —? Da sem svoboden, nikdar bi ne bil tega dopustil.

Pa vdali se bodo na moje pismo in na Foulkesovo prigovarjanje ter dovolili, da eden članov lige spravi otroka čez mejo. Jaz pa moram tu počakati dokler ne bo

stvar v redu. Če bi koj sedaj poskusil uiti in bi se mi posrečilo, bi se vsa drhal vrgla na otroka, našli bi ga morebiti in spravili bi ga nazaj v Pariz še preden bi mogel jaz do njega.

Ljuba, draga —! Saj me razumeš! S svojo častjo jamčim za otroka. Toda prisegam ti, da bom koj ko bo otrok na varnem, rešil tudi sebe, če — če bo mogoče.

"Percy —!" je spet kriknila, topot v bridki nevolji. "Govoriš kakor bi bil otrok več vreden ko ti in — in moja ljubezen!"

Deset dni — za božjo voljo, ali si pomislil, kaj to pomeni zame —? Deset dni živeti in čakati, medtem ko ti tukaj počasi, korak za korakom uničuješ svoje življenje za — za izgubljeno stvar!?"

"Zelo žilav sem, draga!" je dejal malomarno. "Ne gre mi še na življenje! Par dni več v teje neprijetni luknji — kaj zato!"

Njene oči so mu dale odgovor, oči polne solz, ki so v boleznem strahu potovale od njegovih krvavo obrobjenih oči po njegovem upadlem licu in k trudnim potezom krog brezbarvnih ust.

Percy se je smejal.

"Vzdržal bom dalje nego si ti kruteži mislijo —!"

"Ti varaš samega sebe, Percy!" ga je zavrnila z mirno resnobo. "Vsak dan, ki ga prebiješ v teje zatohli sobici brez zraka in solnca in svobode, vsak dan ki ga moraš preživeti brez spanja in počitka, — vsak tak dan, Percy, ti bo vse huje oslabil telo in ti oslabil tudi možnost da bi se kdaj mogel rešiti!"

Ne sklicujem se na svoje pravice, kakor čuješ! Četudi bi imela pravice do tebe tudi jaz —

Pa pomisli na vse tiste, ki imajo tudi pravico do tebe, ki si jim življenje rešil! Kaj je življenje slabotnega potomca propalih kraljev v primeri s tvojim plemenitim življenjem, Percy —! Zakaj, čemu to življenje žrtvovati, brezupno, brezsrčno žrtvovati za življenje otroka, ki — ki nič ne pomeni svetu, ki nič ne pomeni več svoji domovini in morebiti tudi nič ne pomeni več — svojemu ljudstvu —!?"

Mirno je skušala govoriti, le šepetala je. Med prsti je tiščala pismo, zdelo se ji je, da ji gori v roki, — pismo, ki je pomenilo, tako si je mislila, smrtno obsodbo Percyjevo.

Pa njegov pogled ji je odgovoril. Spet so zrlle njegove oči v daljavo, na samotno pot zunaj Pariza, dež je padal in temni oblaki so se nizko podili po nebu.

"Ubožec —!" je dejal mehko. "Tako pogumno je korakal poleg mene, ko pa so ga noge bolele, mi je zlezal v naročje in spal je vse dotedaj da sem našel Foulkesa in njegov voz. Ni bil francoski kralj tistikrat — le ubog, nedolžen otrok je bil in Bog me je poslal, da sem ga rešil —."

Molče je klonila Margareta glavo. Na te besede ni imela več kaj odgovoriti, ni mogla več siliti vanj.

Razumela je.

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

NEGA NAŠIH ZOB

(Nadaljevanje s 3. str.)

z držajem navzdol, da se lahko osuši.

Pravijo naj bo snaženje zjutraj in po vsaki jedi, posebno temeljito pa zvečer, predno gremo v posteljo. Pri tesno se stikajočih zobeh je priporočati snaženje tudi z nitjo.

Da razkužimo usta, si jih izpiramo z raznimi v ta namen pripravljenimi tekočinami z osvežujočim okusom. Za zobe je seveda to premalo, še krtačka sama je premalo. Poslužimo se v to svrhu raznih praškov ali past, lahko tovarniških izdelkov pod raznimi reklamami znanimi imeni, lahko se jih da pa po receptu napraviti v lekarni.

In pa še eno pravilo. Vsaj enkrat na leto, če imaš močne in odporne zobe, sicer pa dvakrat obišči zobozdravnika, ki naj vselej tudi temeljito očisti zobe, če je potrebno, in natančno pregleda vse. Ne čakaj nikoli, da te bolečine opozorijo na ta obisk, čeprav ni prijeten.

PAR ZDRAVNIŠKIH

Brez svežega zraka ni vse ostalo zdravljenje vredno niti pipe tobaka. — (Stromeyer)

Medicina zapostuje vsega človeka, ker daje posla z vsem človekom. — (Goethe)

Lepota je v nekem smislu samo pojav zdravja. — (Feuchtersleben)

Brezsrčnost je najhujše zlo, ker govori o pokvarjenem značaju in je neozdravljiva. — (Lauter)

Katoliška družina brez katoliškega časopisa, je brez varuha proti laži-tisku.

DELOVNE URE ZA SLONE

Vprašanje delovnega časa je zajelo ves svet. S tem vprašanjem se začeli tudi v Indiji. K vsakemu indijskemu templju pripada nekaj slonov, ki opravljajo božansko službo. Pa tudi zasebniki imajo pravico, da posodijo svojega slona proti odškodnini templju. Ker pa igra slon v Indiji neverjetno vlogo, cenijo ga skoraj bolj kakor človeka, zato so začeli misliti o tem, kako bi uredili delovni čas tudi za slone. Tako imajo sloni po returnem delu pravico do odmora. In sloni so temu dobro priučeni. Če nese kak tovor, recimo deblo, in ko zasliši gong, takoj spusti deblo in se vleže. V čast debelokožca je treba poudariti, da se z enako točnostjo takoj dvigne, čim zasliši udarec gonga. Nadalje pravi to delovno pravo, da ne sme slon delati več na dan kakor 12 ur. Nadaljnja uredba odloča, da ne sme slon pri svojem delu narediti na dan več kakor 12 milj. A koliko časa porabi za teh 12 milj, je njegova stvar. Če prepotuje 12 milj prej, kakor v 12 urah, potem je prost in lahko počiva.

DVE MORJI NAMERAVAJO ZDRUŽITI

Berlin, Nemčija. — Nazijska vlada je zadnji terek odobrila velik načrt, namreč, da zveže med seboj dve oddaljeni morji, Severno morje in Črno morje; prvo leži na severni strani Nemčije, drugo na vzhodu od Rumunije. Po njih načrtu bi se napravila plovna vodna cesta med obema morjima, in sicer po reki Renu, dalje po Main in naprej po Donavi. Potrebno pa bo v ta namen izkopati 100 milj dolg kanal med Main in Donavo. Načrt ima biti dovršen do leta 1945.

Pisano polje

J. M. Trunk

Politika in politika.

Delavski politik piše v "Del. Politiki" zoper vatikanskega politika. Bajce igra "vatičanska hierarhija dvojno vlogo". Meni: "Kratko povedano: Vatikan proži roko (Hitleru). Na nacizmu je, da je ne odbije in si s tem zagotovi najboljšega pomočnika in sodelavca". V posameznosti se ne morem publičati, politika je pač politika, smisel članka je, da sta Hitler in vatikan pod eno odejo, in bi vatikan le navidezno, hinavsko nasprotoval, za kulizami pa je za Hitlera, njegov "pomočnik in sodelavec". Slovenski delavski politik kritizira toraj vatikanskega politika. Kaka delavska politika ali delavski politikar more biti vrlo dobre kova. Ampak vsaj v tem slučaju v politiki nasproti nemškemu fašizmu in nacizmu bo težko ta slovenski delavski politik prekašal vatikanskega politika. Vatikanska politika ima tisočletne izkušnje za seboj, in tudi le iz političnega stališča se je še vsakdo opekel, in med temi je bil ženiální in res veliki Napoleon, ako se je spoprijel s to politikom.

Drugo vprašanje, in to je v tem slučaju pertinentno, je ali je res vatičanska politika, kar se razglašja za tako politiko. Pred časom je papež sam nehal omeniti pred francoskimi škofi glede politike napram komunistom. Komunisti so po vsem svetu zagnali velik halo, češ, sam papež je za komunistem. Ampak ta komunistična vatičanska politika ni bila papeževa, ni bila res vatičanska politika, ker so jo komunisti po svojem ustrojili. Zdej je izginila ko kafa, ker je bila komunistično potvorjena. In politika "Del. Politike" o pojmovanju vatičanske politike napram nacizmu je enako potvorjena, in bo enako izginila ko megla jeseni, saj se je še vsak opekel, kakor se opeče mačka pri vroči kaši. Vatikan je tudi v politiki šment.

Ni tako.

Nemški pastor Niemoeller je bil obsojen v ječo od sedanjih mogotev. Ker se je kot bivši poveljnik podmornice, toraj kot oficir, odločil za pastorski poklic, mora biti osebnopriprčan o vzvišenosti tega duhovnega poklica, ki je nasprotno paganskemu nacizmu. Pravijo, da je Niemoeller drugi Martin Luther. To pa ne drži. Narobe. Kar počenja zdaj paganski nacizem, to je samole nadaljevanje v drugi obliki tega, kar je Luther s svojo revolto zoper cerkev pričel. Niemoeller ni drugi Martin Luther, pač pa je žrtve prvega Luthra. Ves sedanji moderni paganzim ima svoje korenine v odpadu, ki se je pričel z revolto pred 400 leti.

Tedaj, pa sedaj.

List "Katolički Tjednik" v Sarajevu je objavil pogovor, kakršnega je imel nadškof Sarič l. 1922 s tedanjim ministerskim predsednikom Pašičem. Pašič je odkrito priznal potrebo konkordata, da se uredijo razmere za katoličane. Osebnost vem, da je to naziranje vladalo v vseh merodajnih

vladnih krogih. Še bo vladalo, saj bi drugače vlada ne bila predložila konkordata. Konkordat pa je prepredila pravoslavna cerkev. Tu se je očitvidno izpremenilo. Po vojski je bilo pravoslavje precej razdrapano, zdaj pa so pozabili, kako je bilo tedaj, zrastle jim je greben, čutijo se varne, in tu je razlog za odurni odpor. Ali bo treba še ponižanja?

TO IN ONO

KATOLICIZEM V ANGLIJI

Pred par meseci je bilo v širini nedovršeni liverpulski katedrali, ki bo poleg cerkve sv. Petra v Rimu največja cerkev na svetu, veliko zborovanje Katoliške akcije za Anglijo. Bili so zbrani tudi vsi angleški škofje, razen londonskega nadškofa Hinsleya, ki je odpotoval v Rim po kardinalski klobuk. Pač pa je izdal pred odhodom pastirsko pismo, v katerem poziva angleške katoličane, naj bodo edini in naj povsod, tudi v javnost, nastopajo kot katoličani. Poziva posebno katoliške državnike in podjetnike, naj se združijo z velikim številom kat. delavstva v močno skupno armado. Zgleda, da se bo angleški katolicizem posebno zavzel za rešitev socialnih vprašanj. Sklenjeno je bilo na omenjenem kongresu, da začno izdajati velik katoliški dnevnik.

— London, Anglija. — Angleška vlada sama je podvzela preiskavo, kaj je povzročilo usodno nesrečo na tujakšnji podulčni železnici, ki se je pripetila v terek zjutraj. Nekki vlak je zadel v ozadje drugega vlaka in šest oseb je bilo pri tem ubitih.

List "Am. Slovenec" je lastnina katoliških Slovencev v Ameriki. Kdor podpira katoliški list "Am. Slovenca," podpira katoliške Slovence v Ameriki.

NA PRODAJ

trinadstropno poslopje iz opeke, šest stanovanj po štiri sobe. Se prodaja za \$3.500. Vprašajte na 1738 W. Cermak Rd., Chicago; 3. nadstr., spredaj.

Zbirka povestnih knjig

TA ZBIRKA TVORI ZELO ZANIMIVE POVESTI.

- ČAROVNICA S STAREGA GRADA, povest iz srednjega veka 40c
- CIGANOVA OSVETA, povest 35c
- DEVICA ORLEANSKA, slika iz preteklih časov 35c
- ELIZABETA, hči sibirskega jetnika 35c
- FRAN BARON TRENK, vodja hrvaških pandurov 35c
- FRA DIAVOLO, povest iz roparskega življenja 40c
- HEDVIKA, banditova nevesta 35c
- KRVNA OSVETA, povest 25c
- MATERINA ŽRTEV, pripovedka iz Dalmacije 75c
- MRTVI GOSTAČ, povest 35c
- MUSOLINO, ropar iz Kalabrije 35c
- POŽIGALEC, zanimiva povest 35c
- RINALDO RINALDINI, zanimiva roparska povest 45c
- STRIC TOMOVA KOČA, povest iz suženjskega življenja 65c
- TURKI PRED DUNAJEM, zgodovinska povest 45c
- VELIKI VSEVEDEŽ, zbirka zanimivih in kratkočasnih sprtnosti 60c
- ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA, zgodovinska novela 65c
- ZLATARJEVO ZLATO, zgodovinska povest 85c
- ZMAJ IZ BOSNE, povest iz bosanske zgodovine 75c

Naročila je poslati na:
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

PO DELU IN TRUDU STE POTREBNI ZABAVE

- ZAPOMNITE SI SLEDEČE ŠTIRI TOČKE:
1. Podpisani vodim že več let dobro urejeno gostilno. — Točim vedno sveže pivo, vse vrste vina, žganja in likerje.
  2. Za poletno sezono imam krasen vrt zunaj, kjer se lahko odpočijete v hladni senci, ali pa ob hladnih večerih.
  3. Na vrtu imam prostor za balincaje, kjer človek najde mnogo zabave ob prostem času.
  4. V moji gostilni dobite vedno domači lunč (prigrizek).

Se priporočam vsem!
Martin Ivanšek (SLOVENSKA GOSTILNA)
Telefon Canal 9713 1759 West Cermak Rd., Chicago, Illinois

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNIČO in kratek SLOVAR. Zelo praktična knjiga. Žepna oblika.
CENA: Trdovezan v platno ..... \$1.50 Broširan mehko \$1.25
Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

